

**Institut de Drets Humans
de Catalunya**

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2005

ÍNDICE

Agraïments	I
1. Antecedents de l'Institut de Drets Humans de Catalunya (IDHC)	2
2. Presentació, objectius i línies de treball	4
3. Sensibilització i promoció dels drets humans	6
3.1. Premi Solidaritat	6
3.1.1. Acte de lliurament del XVIII Premi Solidaritat 2004 i de la menció especial Mitjans de Comunicació	
3.1.2. XIX Premi Solidaritat 2005	
3.2. Drets Humans al carrer	8
3.2.1. Actuacions de clowns	
3.2.2. Representacions teatrals, a càrrec del Teatre Guasch	
3.2.3. Sessions de contacontes	
3.3. Carta de Drets Humans Emergents	11
3.3.1. Publicació i presentació de la Carta de Drets Humans Emergents	
3.3.2. Visita a Mèxic	
3.3.3. Renovat impuls al procés participatiu	
3.3.4. Seminari "Carta de Drets Humans Emergents: Per una Renda Bàsica de Ciutadania"	
3.4. Pau i mediació en conflictes	
3.4.1. Tribunal Internacional de Iraq	14
3.4.2. Txetxènia	
3.4.3. Palestina	
3.4.4. Sàhara Occidental	
3.5. Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat	19
4. Assessorament en drets humans	21
4.1. Ciutats pels Drets Humans	21
4.2. Xarxa de Pobles i Ciutats pels Drets Humans	23
4.3. Informe jurídic sobre el projecte d'ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a la ciutat de Barcelona	26
4.4. Fòrum Mundial de Drets Humans	27
4.5. Conferència de Drets Humans Valladolid 2006	27
4.6. Institut Municipal de Drets Humans de Donostia-San Sebastián	28
5. Formació en drets humans	29
5.1. Curses i Seminaris	30
5.1.1. XXIII Curs Drets Humans 2005	
5.1.2. I Curs de Formació en Drets Humans per Jutges Llatinoamericans	
5.1.3. Seminari Carta de Drets Humans Emergents: Per una Renda Bàsica de Ciutadania	
5.2. Intercanvi de persones en procés de formació	34
5.2.1. Beca Finlàndia	
5.2.2. Beca de estada al Consell d'Europa a Estrasburg	
5.2.3. Beca de estada a l'Oficina de l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per els Drets Humans a Ginebra	
5.2.4. Beca de practiques al Síndic de Greuges de Catalunya	

5.3. Practiques a la seu de l'IDHC	36
5.3.1. Programa Europeu Leonardo	
5.3.2. Master d'Estudis Internacionals de la Universitat de Barcelona	
5.3.3. Master d'Estudis Internacionals de l'Institut Barcelona d'Estudis Internacionals (IBEI)	
5.4. Participació en altres curses	37
5.4.1. Fondo Pitius de Cooperació de les Illes Balears	
5.4.2. Loyola Law School de Los Angeles	
5.4.3. Escola de Drets de la Universitat de Puerto Rico	
5.4.4. I Curs sobre Drets Socials de l'Observatori DESC	
6. Foment i participació en xarxa	40
6.1. Associacionisme i participació	40
6.1.1. Federació Catalana d'ONG pels Drets Humans	
6.1.2. Federació d'Associacions per la Defensa i Promoció dels Drets Humans	
6.1.3. Xarxa 18 de Desembre	
6.1.4. Associació A.V.E.C. des A.I.L.E.S. (Association de Vocation Européenne et Citoyenne des Alliances pour l'intégration, la liberté, l'égalité, la solidarité)	
6.1.5. Observatori DESC	
6.2. Comissió de Drets Humans de les Nacions Unides a Ginebra	43
6.3. Sessió de treball amb la Divisió de Drets Humans i Lluita davant la Discriminació de l'UNESCO	44
6.4. Col·laboració amb material	44
6.5. Participació en fòrums socials	45
6.5.1. Fòrum Social Mundial	
6.5.2. Fòrum Social del Mediterrani	
7. Publicacions i Investigacions	47
7.1. Carta de Drets Humans Emergents	47
7.2. Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat	47
8. Activitats puntuals	48
8.1. Jornada sobre els drets de la dona a la presó de Trinitat	
8.2. Gravats de l'Escola d'Arts i Oficis	
8.3. Visita advocats alemanys	
8.4. Conferència Horacio Piombo	
8.5. Visita Estela Carlotto	
8.6. Entrevistes ràdio i premsa	
9. Socis	51
10. Convenis de col·laboració	52
11. Valoració y propostes de futur	54

Agraïments

En primer lloc volem agrair la tasca de l'equip tècnic que possibilita el treball diari de l'IDHC. Aquest equip de gestió està format per Aida Guillén, directora gerent, Rosa Oliveres i Águeda Mera com a tècniques. A més a més, volem agrair als becaris que han treballat a l'IDHC durant l'any 2005, Estel la Pareja, Ivano Celletti, Àlex Mestre i Luciana Coconi, la seva ajuda i col·laboració per a què el treball de l'IDHC segueixi endavant.

No podem oblidar als experts científics, formadors i col·laboradors externs, com Alba Aristizábal, a tota la Junta Directiva: als seus presidents d'honor, José Manuel Bandrés i Victòria Abellán; al president Jaume Saura i Estapà; als vice-presidents Josep Maria Solsona i Miquel Àngel Gimeno; al director David Bondia; als consellers Xavier Fenández Pons, Tània Jiménez Linares, Helena Torroja i Mateu Xavier Armengol i Gonzalez-Rothvos, Jordi Bonet Pérez, Josep Maria Castellà Andreu, Antonio Romero Barcos i Guillem Cano Palomares. A més a més, volem agrair especialment a Antonio Doñate per la seva tasca davant el I Curs de Formació de Drets Humans per a Jutges Llatinoamericans.

A nivell extern hem comptat amb l'inestimable col·laboració, entre altres, de MAGIA MAGIA – The Magic Company en qualitat d'assessoria tècnica de comunicació i de l'equip del Col·lectiu Ronda com a gestoria.

A nivell d'entitats i institucions privades de la ciutat, remarcuem la relació amb l'Associació per a les Nacions Unides a Espanya, Justícia i Pau, al Gabinet de Drets Humans de la Creu Roja, Jutges per la Democràcia, l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona i l'Associació d'ex alumnes de Casp.

És necessari remarcar que el nostre treball seria irrealitzable sense l'ajuda, recolzament, confiança i col·laboració de tècnics i polítics de l'Ajuntament de Barcelona, la Mancomunitat de Municipis, la Diputació de Barcelona, la Generalitat de Catalunya, el Consell d'Europa, les Nacions Unides, l'Oficina de Drets Humans del Ministeri d'Assumptes Exteriors i Cooperació, la Universitat de Barcelona, la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), la Universitat Oberta de Catalunya (UOC), la Universitat Internacional de Governabilitat, el Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, l'Escola de Policia de Catalunya, l'Escola d'Administració Pública de Catalunya, l'Escola Judicial, el Síndic de Greuges i el Parlament de Catalunya.

A totes i tots, moltes gràcies.

I. ANTECEDENTS DE L'INSTITUT DE DRETS HUMANS DE CATALUNYA

L'Institut de Drets Humans de Catalunya (IDHC) va néixer fa més de vint anys a Barcelona (juny 1983), al voltant d'un grup de persones amb un clar sentit reivindicatiu i de lluita pel progrés de les llibertats i de la democràcia en el món, de crida a la conjunció d'esforços individuals i col·lectius d'institucions públiques i privades, i a favor de l'expansió dels drets polítics, econòmics, socials i culturals per a totes les persones.

El progrés en un món globalitzat constitueix una realitat inseparable del progrés de la pau i la democràcia. Per aquesta raó, es fa necessària l'oposició a les constants violacions dels drets humans- que ens afecten i/o poden afectar a tot el món- des de la força jurídica i l'acció militant.

Els objectius fundacionals de l'entitat són l'estudi, la investigació, la divulgació i la promoció dels drets humans des d'una perspectiva interdisciplinària, buscant sempre vies de coordinació i plataformes amb altres grups i persones que treballen pels mateixos objectius.

Per fer possibles els nostres objectius i projectes, l'IDHC està obert a totes les opinions i formes de participació compromeses amb la defensa dels drets fonamentals. Col·labora i rep col·laboracions d'entitats i d'organitzacions, ja siguin públiques o privades, tant amb el disseny, realització i execució com amb la financiació de les activitats.

En qualitat d'associació comptem amb un bon nombre de socis i sòcies que, amb diferents graus d'implicació i amb la seva aportació econòmica, a través de la junta directiva i d'altres òrgans participatius, fan que l'IDHC sigui una entitat plural, independent i democràtica i que, reforçant els objectius d'ara fa vint anys i adoptant-los als nous reptes, ens permeten treballar amb l'esperança de fer possible un futur on tothom tingui reconeguts els seus drets i els pugui gaudir.

L'IDHC va ser inscrit en el Registre d'Associacions i Fundacions de la Direcció General d'Associacions i Fundacions de la Generalitat de Catalunya, resolució del 22-07-83, núm. 6296 de la Secció 1a. de Barcelona i podrà ser soci qualsevol persona major d'edat que adquireixi els drets i deures previstos en els estatuts.

2. PRESENTACIÓ, OBJECTIUS I LÍNIES DE TREBALL

L'IDHC desenvolupa tres línies de treball paral·leles i interdependents: la sensibilització i la promoció dels drets humans, l'assessorament i la formació en matèria de drets humans. En cada una d'aquestes línies es dóna especial atenció a la relació amb altres institucions, a la participació en xarxa i a les activitats d'estudi i investigació.

En el camp de la sensibilització i la promoció es desenvolupen activitats de diferent naturalesa i en camps temàtics també diversos (mediació de conflictes, drets a la ciutat, drets emergents...), amb un objectiu comú: difondre la cultura dels drets humans en la nostra societat per fer efectiu el respecte, gaudi i garantia dels drets fonamentals.

Respecte a les seves activitat d'assessorament, l'IDHC desenvolupa funcions de consultora, de suport tècnic i científic a institucions públiques en el desenvolupament i implantació de la Carta Europea de Salvaguarda de Drets Humans a la Ciutat. A més a més, dóna recolzament a projectes específics i vinculats a l'ampliació de la cultura dels drets humans a la societat civil.

En quan als aspectes formatius en drets humans, destaquen els curss, seminaris especialitzats, cursos per a col·lectius específics, estudis i treballs d'investigació, projectes d'anàlisi i avaluació i conferències tant en l'àmbit local com internacional.

Entre les activitats formatives tenen especial interès les referents a l'intercanvi tant de persones en procés de formació com de professionals, facilitant beques i estances de formació i/o pràctiques professionals en la nostra entitat i en altres institucions, com el Consell d'Europa o les Nacions Unides.

Per últim, una de les claus que no podem oblidar quan treballem en el desenvolupament dels drets fonamentals és que és un tema que ens afecta a tots i pel que és fonamental el treball en xarxa.

Des de l'òptica i importància que se li atorga al treball en xarxa, l'IDHC forma part de la Federació Catalana d'Organitzacions No Governamentals pels Drets Humans, de la Federació d'Associacions de Defensa i Promoció dels Drets Humans, d'àmbit estatal, i de la xarxa internacional d'Instituts de Drets Humans de l'UNESCO i la xarxa d'Instituts de drets humans del Consell d'Europa.

L'IDHC es troba en un moment de creixement com a institució sent això el resultat d'anys de treball seriós i rigorós i de la confiança que li han donat les institucions i persones col·laboradores.

La memòria 2005 recull tant l'augment de projectes i activitats com les característiques d'un moment de canvi i replantejament de la institució.

Els nostres objectius de treball pel 2005 han estat:

- donar recolzament teòric i pràctic a professionals que desenvolupen el seu treball dins de l'àmbit dels drets humans a partir de la formació en aspectes jurídics, socials, econòmics, culturals i de context;
- promoure l'intercanvi d'experiències a nivell teòric i pràctic entre professionals dels drets humans;
- reforçar els vincles i canals de comunicació entre professionals i institucions que treballen en l'àmbit dels drets humans a Europa i a Amèrica Llatina;
- dissenyar sistemes de formació per a les institucions de defensa i promoció dels drets humans, especialment en el sector públic;
- sensibilitzar a professionals i a entitats d'altres àmbits (social, comunicació, salut...) per a que incorporin a les seves agendes i activitats la promoció i defensa dels drets humans com un tema transversal;
- augmentar la visualització i presència de l'IDHC en la vida mediàtica i pública de la nostra societat; i
- augmentar i reforçar les relacions institucionals.

3. SENSIBILITZACIÓ I PROMOCIÓ DELS DRETS HUMANS

Ens preocupa que a la nostra societat s'estigui acostumant, massa sovint, a les violacions dels drets humans, tant a casa nostra com en altres latituds. Considerem que la "normalitat" amb la que percebem tot tipus d'horrors, com si la pau i la justícia no fossin possibles, fan necessàries accions encaminades a aconseguir que tota la societat conegui, reconegui, respecti i faci respectar els seus drets fonamentals i els dels altres.

Amb aquesta convicció, l'IDHC, a més de continuar amb les seves habituals actuacions de promoció, ha iniciat durant el 2005 diferents projectes i iniciatives per difondre a la societat civil i a les autoritats la cultura de pau i el respecte als drets fonamentals.

3.1. Premi Solidaritat

El Premi Solidaritat, atorgat per l'IDHC, està destinat a guardonar persones o institucions que hagin destacat per la seva lluita en la defensa dels drets humans en l'àmbit de Catalunya.

El/la premiat/da és escollit/da entre aquelles propostes que cada any presenten diferents institucions i particulars. Aquest/a és guardonat/da amb una obra d'un artista, cedida de forma desinteressada, i amb una placa commemorativa.

En l'edició del Premi Solidaritat 1998 i en ocasió del quinquagèsim aniversari de la Declaració Universal de Drets Humans de les Nacions Unides, la junta de l'Institut va crear la Menció Especial Mitjans de Comunicació en reconeixement a aquells mitjans que en l'exercici de la seva tasca divulgativa i informativa aborden d'una manera clara i decidida la defensa dels més desvalguts i la protecció dels drets humans, ja sigui en l'àmbit del nostre país o de qualsevol part del món.

3.1.1.- Acte de lliurament del XVIII Premi Solidaritat 2004 i de la Menció Especial Mitjans de Comunicació

El 16 de desembre del 2004, el jurat del XVIII Premi Solidaritat 2004, integrat per Victòria Camps, Tomàs Delclós, Arcadi Oliveras, Agustí Soler, Maruja Torres, Pilar Vallugera, David Bondia i Jaume Saura, van decidir per unanimitat atorgar el XVIII Premi Solidaritat a la Fundació Arrels.

Per la seva part, la junta directiva de l'IDHC va reconèixer la tasca del senyor Jaume Codina, director del programa "Línia 900" de Televisió Espanyola¹, amb la Menció Especial Mitjans de Comunicació.

Posteriorment, el 8 de febrer del 2005 es va celebrar al Parlament de Catalunya l'acte de lliurament². El president del Parlament, Ernest Benach, va presidir l'acte, en companyia de la Consellera de Benestar i Família, Anna Simó, i el president de l'IDHC, Jaume Saura.

David Bondia, director de l'IDHC, va ser l'encarregat de glossar la figura dels premiats i el president del Parlament de lliurar les plaques commemoratives als dos guardonats.

Francesc Vilurbina, president de la Fundació Arrels, va recollir el premi en nom de la seva institució. Com cada any, el guardó va consistir en una obra d'art creada especialment per aquest esdeveniment i cedida desinteressadament pel seu autor. En l'edició 2005, el quadre va ser cedit pel pintor català Frederic Amat.

El guardonat amb la Menció Especial Mitjans de Comunicació, Jaume Codina, va rebre també una placa commemorativa com a símbol de la distinció, que ell mateix va recollir de les mans del president, Ernest Benach.

L'acte es va tancar amb un concert del grup de jazz Marc Vernís Quartet.

¹ Veure Premi Solidaritat 2004 en la pàgina web de l' IDHC

² Es poden consultar les transcripcions de l'acte de lliurament del XVIII Premi Solidaritat 2004 a la web del Parlament de Catalunya.

3.1.2.- XIX Premi Solidaritat 2005

Del 17 d'octubre al 2 de desembre del 2005 es va mantenir oberta la convocatòria per presentar les propostes al XIX Premi Solidaritat, corresponent a l'edició 2005. Durant aquests mesos es van rebre a la seu de l'IDHC les propostes de candidats presentades per entitats i particulars, aquestes van ser estudiades pel jurat el 10 de gener de 2006.

La informació sobre l'edició 2005 del Premi Solidaritat es facilitarà en la Memòria d'activitats de l' IDHC 2006.

3.2. Drets Humans al Carrer

A través d'actuacions de teatre i sessions de contacontes amb contingut de drets humans, la campanya *Drets Humans al Carrer* implica al públic general en accions de promoció dels drets humans, al temps que denuncia la percepció dels mateixos com un cos teòric sense aplicació a la vida diària.

La campanya es va iniciar al 2003, emmarcada en una nova filosofia de treball adoptada per l'IDHC; aproximar els drets humans a col·lectius no especialitzats en aquests temes, amb uns objectius molt concrets:

- generar un discurs de sensibilització sobre la importància dels drets humans, dirigits a un públic general;
- difondre i donar visibilitat a la situació dels drets humans, donant especial èmfasi a la relació que hi ha entre ciutadania i drets humans, els drets humans emergents i la concreció dels drets humans en la vida diària de la ciutat;
- aproximar el món legislatiu i el món formatiu a la realitat quotidiana, per facilitar, per un costat, la inclusió de la ciutadania en la lluita pels drets humans i, per l'altre costat, la incorporació de factors de la realitat diària dins dels discursos acadèmics i legislatius en matèria de drets humans;

En edicions passades, la campanya *Drets Humans al Carrer* s'estructurava en clau d'humor a través d'actuacions de pallassos. En el 2005 es va voler reconduir i reubicar aquesta

iniciativa en el context sociocultural, sense modificar els seus principis inspiradors. Per això, es va dissenyar, a més a més de les sessions de pallasos, actuacions de teatre i contacontes.

Les actuacions, pensades per desenvolupar-se en espais públics oberts o tancats, es dirigeixen a un públic general. No obstant, la flexibilitat de la tècnica narrativa (pallasos, actors i contacontes) permeten ajustar la temàtica dels Drets Humans a públics més definits: infantil, juvenil i adult.

La metodologia d'intervenció està basada en les metodologies d'utilització de la comunicació com a instrument de canvi social i a través de la modificació o canvi en els comportaments i l'educació a través de l'entreteniment. Aquesta metodologia permet aprofitar el potencial dels mitjans d'expressió i comunicació com a instruments que faciliten l'accés a la població.

A continuació es detallen les actuacions desenvolupades per cada un dels grups interlocutors del programa:

3.2.1.- Actuacions dels pallasos

Sessions en clau d'humor a càrrec de dos pallasos que han format part del programa des dels seus inicis en 2003.

3.2.2- Representacions teatrals, a càrrec del Teatre Guasch

Durant el 2005 l'IDHC va col·laborar amb el Teatre Guasch amb l'obra *Morts sense Sepultura*, de Jean Paul Sastre. Després de les representacions, els dies 8 i 10 de febrer i 11 de març, es van realitzar teatre-fòrums amb el públic assistent. Les xerrades van estar moderades per membres de la junta directiva de l'IDHC i van versar sobre la violació dels drets humans i, en concret, sobre la tortura.

3.2.2.- Sessions de contacontes

Durant les festes de la Mercè, l'IDHC va assessorar als organitzadors de l'edició 2005 de la Marató *Contes per la Pau i els Drets Humans* que va tenir lloc el 24, 25 i 26 de setembre de 2005 en la Plaça de Catalunya de Barcelona. A més a més, hi vam participar activament en diverses sessions a càrrec de la narradora oral Numancia Rojas. Aquestes sessions també es van representar a:

- el Centre de Gent Gran Siracusa, 20 de setembre del 2005; a
- l'Hospital de nens Sant Joan de Déu, 22 de setembre del 2005; a
- l'Hospital de Sant Pau, 23 de setembre del 2005; i al
- Centre Penitenciari "La Model", 28 de setembre de 2005

A més, durant el 2005 es van mantenir diverses reunions amb la persona encarregada de les narracions, Numancia Rojas, per adequar el contingut dels contes al programa de la campanya *Drets Humans al Carrer*.

Finalment, es van estructurar les sessions a partir d'una selecció de relats literaris en els que es reivindiquen diferents drets, corresponents a cada un dels articles de la Declaració Universal dels Drets Humans. El públic es l'encarregat d'escollir un dels articles i després de la seva lectura s'explica el conte que versa sobre el dret recollit en l'article seleccionat pels participants. Aquesta metodologia potencia la interacció entre la narradora i els assistents i fomenta la participació dels esmentats en la sessió.

Seguint aquesta estructura, es va celebrar una actuació sota el títol "Els Drets Humans també compten", l'11 de novembre del 2005 en el bar Elèctric de Barcelona. La resposta del públic va ser totalment satisfactòria i molt compromesa.

Per últim, l'IDHC va col·laborar en la presentació d'una revista literària dedicada als contes. Aquesta ocasió va ser aprofitada per establir un contacte amb autors i exposar-li's el programa per a que elaboressin contes amb la temàtica relacionada amb els drets humans.

L'ampliació de l'oferta de *Drets Humans al Carrer* amb contacontes ha estat un èxit i en el futur es farà d'aquest eix un dels principals punts d'actuació del programa. En aquest sentit, s'ha ofert als ajuntaments i a les escoles l'organització de sessions específiques a través dels materials de difusió que s'annexen. Diversos ajuntaments ja han sol·licitat actuacions per l'exercici 2006³.

3.3. Carta de Drets Humans Emergents

La Carta de Drets Humans Emergents (CDHE), va ser aprovada durant el Fòrum Universal de la Cultures, el setembre del 2004 a Barcelona. Aquesta es configura com un instrument programàtic de la societat civil internacional dirigit als actors estatals i a altres fòrums institucionalitzats per a la cristallització dels drets humans en el nou mil·lenni.

Contempla dos tipus de drets, els que han estat fins ara "submergits" i per tant necessiten emergir i altres que fins el moment no han estat contemplats ja que han sorgit de les transformacions en les societats que el canvi tecnològic i la globalització han comportat.

No pretén negar ni desqualificar la vigència general de la Declaració Universal dels Drets Humans, si no al contrari, actualitzar-la. Pretén complementar els drets ja adquirits des d'una nova perspectiva, la de la ciutadania participativa.

La CDHE reconeix la complexitat dels drets humans en la seva doble dimensió de dret simple i complex. Pretén sortir de la dicotomia històrica en la que s'han dividit els drets humans: civils i polítics, econòmics, socials i culturals. A la vegada que pretén superar les contradiccions entre els drets col·lectius i els individuals.

Des de la seva aprovació en el marc del diàleg "Drets Humans, Necessitats Emergents i Nous Compromisos", l'IDHC ha demostrat el seu compromís per promoure, difondre i defensar els valors recollits en la Carta en cada una de les seves accions.

³ Mirar el dossier de difusió del programa *Drets Humans al Carrer* a la pàgina web de l'IDHC

3.3.1.- Publicació i presentació de la Carta de Drets Humans Emergents

Amb el recolzament financer de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament i amb la col·laboració de la Fundació Fòrum, l'IDHC va publicar el projecte de la Carta de Drets Humans Emergents en l'editorial Icaria.

El 20 de setembre del 2005 es va celebrar en el Centre de Cultura Contemporània de Barcelona l'acte públic de presentació de la publicació. Com a ponents de la taula presidencial van participar José Manuel Bandrés, magistrat del Tribunal Suprem i president d'honor de l'IDHC; Mireia Belil, directora de la Fundació Fòrum Universal de las Cultures; David Minoves, director de la Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD); Jaume Saura, president de l'IDHC i Monique Chemillier-Gendreau, catedràtica de dret internacional públic a la Universitat París VII.

En la primera remesa es van editar 200 exemplars que es van fer arribar a les autoritats pertinents i a totes les persones que durant tant de temps i amb tant entusiasme van treballar en la seva creació, els membres del comitè científic, del comitè de redacció i altres col·laboradors.

L'èxit d'acollida davant la primera edició, va fer necessària una segona remesa que a finals d'any ja s'havien sol·licitat a l'editorial. Per a aquesta ocasió es van demanar uns altres 200 exemplars.

3.3.2.- Visita a Mèxic

Amb l'objectiu de difondre i potenciar el coneixement de la CDHE per part de la societat civil internacional, la directora gerent de l'IDHC, Aïda Guillén, va viatjar a Mèxic del 21 al 30 d'octubre. Durant la seva estada va realitzar els següents contactes i va participar en els següents fòrums:

- Conferència inaugural del XX Curs Interdisciplinari de la Acadèmia Mexicana de Drets Humans, sobre la *Carta de Drets Humans Emergents, el seu procés de redacció i el seu contingut*;

- Conferència en el Seminari Permanent de Drets Humans Emergents i Innovació Tecnològica del Institut Politècnic Nacional;
- Reunió amb el Relator Especial de Nacions Unides per als Pobles Indígenes, Rodolfo Stavenhagen;
- Reunió amb l'entitat Alianza Cívica Nacional, que treballa temes de drets a la ciutat en barris marginals de México DF;
- Reunió amb membres de la Facultat de Dret de l' *Universidad Autónoma "Benito Juárez" de Oaxaca*.

A més a més d'aquesta tasca de divulgació de la Carta de Drets Humans Emergents, el viatge va servir per establir contactes amb els organitzadors del Fòrum Monterrey 2007 donant així continuïtat a la Carta podent-la presentar en la ciutat mexicana.

3.3.3.- Renovat impuls al procés participatiu

A l'octubre del 2005, es va incorporar una nova becària a l'IDHC i la seva tasca consisteix en revitalitzar el procés de participació de la Carta de Drets Humans Emergents.

No fa falta recordar que la CDHE va néixer de la societat civil i, tal i com es va plantejar des de els seus inicis, es tracta d'un instrument dinàmic en constant transformació que requereix la interacció amb els agents socials de tot el món. Amb aquest objectiu s'ha iniciat una xarxa de contactes amb associacions de tot el món, el seu primer impuls va ser la visita a Mèxic anteriorment explicada.

Paral·lelament, s'ha obert a la web de l'IDHC una secció monogràfica de Drets Emergents⁴ en la que es recull el procés que va concloure amb la redacció de la Carta, així com tots els treballs preparatoris i l'estat actual del projecte.

⁴ Secció monogràfica *on-line* dels Drets Humans Emergents: http://www.idhc.org/cat/124_dudhe.asp

En aquest afany de renovació i revitalització, s'ha obert un nou procés participatiu *on-line*, a través d'un formulari per recollir noves propostes que mantinguin viu l'esperit dinàmic de la CDHE.

3.3.4.- Seminari “Carta de Drets Humans Emergents: per una Renda Bàsica de Ciutadania”.

El Seminari “Carta de Drets Humans Emergents: per una Renda Bàsica de Ciutadania” va inaugurar la sèrie dedicada a la Carta de Drets Humans Emergents que l'IDHC vol desenvolupar en el marc de les accions de divulgació i promoció de la Carta.

En els pròxims exercicis s'organitzaran nous seminaris dedicats monogràficament a l'aprofundiment de cada un dels drets recollits en la CDHE.

Tota la informació referent al seminari sobre la Renda Bàsica es desenvolupa en el capítol dedicat a la formació de la present memòria, concretament en l'epígraf 5.1.3.

3.4. Pau i mediació en conflictes

Perquè les situacions de guerra i conflicte són el pitjor escenari pel ple exercici i gaudi dels drets humans, l'IDHC ha desenvolupat durant 2005 diferents accions referides a la situació que viuen quatre zones amb conflictes de diferent naturalesa però que comparteixen la vulneració diària dels drets fonamentals de les seves poblacions: Iraq, Txetxènia, Palestina i el Sàhara Occidental.

3.4.1.- Tribunal Internacional de l' Iraq

El president de l'IDHC, Jaume Saura, va participar com a membre del Tribunal Internacional de l'Iraq a la sessió celebrada a Barcelona, del 20 al 22 de maig, organitzada per la Plataforma per l'Alliberament i la Sobirania de l'Iraq (PASI), en el marc de la Campanya Estatal contra l'Ocupació i per la Sobirania de Iraq (CEOSI).

El Tribunal Internacional de l'Iraq consistia en l'organització de tribunals populars a diferents països del món, amb l'objectiu d'establir un judici moral davant l'ocupació de l'Iraq.

En cada sessió, el tribunal considerava una dimensió diferent de l'ocupació. En concret, la celebrada a Barcelona es va centrar en *La societat iraquiana enfront del projecte de dominació colonial dels EUA i davant el repte de la recuperació de la seva sobirania*. D'aquesta va sorgir un dictàmen final publicat en la pàgina web de l'IDHC⁵.

El text va ser lliurat al consolat britànic de Barcelona el 23 de novembre del 2005.

3.4.2.- Txetxènia

L'IDHC va col·laborar amb el Grup d'Advocats Joves del Col·legi d'Advocats de Barcelona en l'organització i difusió de la conferència "El conflicte de Txetxènia" que es va celebrar el 7 de juny de 2005 a l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona.

A l'acte van participar Aitor Zabalgogezcoa, cap de emergències de Mèdics Sense Fronteres, Marc Marginedas, periodista del diari "El Periòdic de Catalunya", i Cesario Rodríguez-Aguilera de Prat, catedràtic de Ciència Política de la Universitat de Barcelona.

Paral·lelament, l'IDHC ha establert contacte amb organitzacions i persones que treballen sobre Txetxènia amb la finalitat d'iniciar una nova línia d'investigació i intervenció tant en la seva activitat diària com en el si de la Federació Catalana d'ONGs pels Drets Humans.

Com a part integrant de la Federació Catalana d'ONGs pels Drets Humans i membre de la junta directiva, l'IDHC col·labora amb la Lliga dels Drets dels Pobles en la implementació a la ciutat de Barcelona d'una campanya de sensibilització sobre Txetxènia. Aquesta contempla l'organització d'una exposició sobre el conflicte, unes jornades amb experts i protagonistes de la situació i l'elaboració d'una web documental de referència.

⁵Es pot consultar el dictàmen a la pàgina web de l'IDHC a <http://www.idhc.org/cat/documents/DictamenIraq.pdf>

També en el marc de la Federació es va impulsar al juny de 2005 una proposta de proposició no de llei al Parlament de Catalunya, finalment aprovada el 16 de novembre de 2005. En aquesta es condemnen les violacions sistemàtiques dels drets humans que es produeixen i es solidaritza amb les víctimes. Així mateix, condemna totes les accions terroristes comeses dins i fora de les fronteres txetxenes i rebutja la violència com a eina per a la resolució de conflictes.

3.4.3.- Palestina

Missió de juristes a Palestina

El director de l'IDHC, David Bondia, va viatjar a Israel i als Territoris Palestins ocupats del 4 al 10 de setembre amb la missió de juristes de la Federació d'Associacions per la Defensa i Promoció dels Drets Humans, en col·laboració amb l'Associació per a les Nacions Unides (ANUE) i amb el suport de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament.

El programa de la visita va incloure trobades amb autoritats i representants de la societat civil palestina i israeliana, en un afany per recopilar el màxim d'informació aportada per les parts en conflicte.

També es van mantenir reunions amb les agències internacionals que operen a la zona, com l'Oficina de Nacions Unides per la Coordinació d'Assumptes Humanitaris (OCHA) i el Comitè Internacional de la Creu Roja (CICR).

L'objectiu de la missió va consistir en avaluar el compliment de la legalitat internacional, amb motiu del primer aniversari de l'opinió consultiva de la Cort Internacional de Justícia sobre les conseqüències jurídiques de la construcció del mur.

Aquest informe d'avaluació⁶ es va presentar a l'intergrup parlamentari sobre Palestina del Congrés dels Diputats, el passat 30 de setembre.

⁶ Es pot consultar l'informe a la web de l'IDHC a <http://www.idhc.org/cat/documents/InformePalestina.pdf>

"Enderrocar o construir el mur: un dilema per Israel i Palestina"

Amb motiu de la presentació de l'informe elaborat per la missió de juristes, l'IDHC i l'Associació de Nacions Unides a Espanya (ANUE) van celebrar el 28 de novembre del 2005 una taula rodona sota el títol "Enderrocar o construir el mur: un dilema per Israel i Palestina".

En la jornada van participar Meir Margalit, membre del Comitè Israelità contra la Demolició de Cases (IACHD); David Bondia, director de l'IDHC i membre de la missió de juristes; Ferran Izquierdo, professor de relacions internacionals de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), i Xavier Martí, tècnic de l'àrea del Mediterrani de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD), en representació de David Minoves, director de l'ACCD.

"Projecte de reconstrucció"

Des del mes de novembre de 2005 l'IDHC treballa en contacte permanent amb l'ICAHD sobre un projecte per la reconstrucció d'una casa en els territoris palestins ocupats.

L'ICAHD és una organització israeliana que reconstrueix les cases demolides pels buldozers israelites als territoris ocupats. Aquesta tasca requereix unes inversions financeres molt elevades, la qual cosa dificulta la feina de l'ICAHD que ha d'afrontar greus obstacles en la captació de recursos.

Amb la col·laboració i el suport de l'IDHC, l'organització israeliana presentarà un projecte per la reconstrucció d'un habitatge a la Secretaria d'Habitatge de la Generalitat de Catalunya. Actualment, amb el projecte ja dissenyat i definit, es mantenen converses amb les parts per tal d'implantar-ho el més aviat possible.

3.4.4.- Sàhara Occidental

Una persona del *staff* de l'IDHC, Águeda Mera, va viatjar de l'I a l'II de desembre del 2005 als camps de refugiats saharauis al territori argelès, amb l'objectiu de conèixer la

situació humanitària de la població, així com l'estat d'opinió popular sobre el conflicte, en un moment, l'actual, clau al llarg procés de resolució del conflicte.

Durant l'estada als campaments es van visitar hospitals, escoles i altres centres de servei social, en els que es va comprovar l'estat de precarietat i les carències bàsiques que pateixen els refugiats.

També es van mantenir contactes amb membres d'organitzacions de la societat civil com les Joventuts del Front Polisari o la Unió Nacional de Dones Saharauis, i es va participar en una manifestació de suport a la resistència saharauí als territoris ocupats en la que va intervenir el president de la República Àrab Saharauí Democràtica (RASD), Mohamed Abdelaziz.

El conjunt de trobades i la vivència diària van facilitar la realització d'una radiografia de la situació humanitària i política als campaments que compromet a l'IDHC a una intervenció a través dels seus projectes i activitats.

Si per una banda el joves saharauis, nascuts en la diàspora, busquen vies de fugida a Europa, la generació que va patir la repressió marroquí i les classes dirigents es mostren cansades i crispades per la situació política del conflicte i es manifesten partidàries d'un retorn a les armes. Aquesta és una via que recolzaria la població més jove que, culturalment, es sent compromesa i sota la obligació moral i històrica de seguir els dictàmens del seus predecessors.

Davant de la constatació d'aquesta realitat de tensió, l'IDHC ha iniciat una línia d'investigació que pretén continuar durant l'exercici 2006, amb l'objectiu de contribuir a una cultura de pau i aportar vies per la consecució de la pau.

3.5. Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat

La Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat (CESDHC) és un projecte que porta desenvolupant-se a l'IDHC des de 1998, i constitueix un dels pilars en matèria de sensibilització i assessorament.

Pel que es refereix a la sensibilització i promoció dels drets humans en l'àmbit local, vàries han estat les accions que s'han portat a cap per part de diferents membres de l'IDHC:

- es va participar a la jornada “Polítiques Urbanes i Dret a la Ciutat” organitzades per l'UNESCO el 18 de març del 2005, on es va presentar la CESDHC;
- el 5 de maig del 2005, es va realitzar una ponència en el marc del Mestratge en Estudis Internacionals de la Universitat de Barcelona que versava sobre la CESDHC;
- el director David Bondia i la gerent Aida Guillén van formar part d'una taula rodona en el marc del “Seminari Dret a la Ciutat” organitzat a Barcelona per l'Observatori DESC el 14 de setembre del 2005, on es va realitzar un anàlisi comparatiu entre la CESDHC i la Carta Mundial sobre el Dret a la Ciutat que s'estava presentant; i
- a l'octubre del 2005 es van mantenir respectives reunions amb les eurodiputades Maruja Sornosa i Mª Elena Valenciano amb l'objectiu de donar-les a conèixer aquest instrument polític de garantia dels drets humans a les nostres ciutats.

Així mateix, s'ha participat en diferents reunions, programes de ràdio i conferències que versaven sobre la CESDHC, en l'àmbit de la província de Barcelona gràcies al conveni de col·laboració que manté l'IDHC amb l'Organisme Autònom Flor de Maig de la Diputació de Barcelona, i que s'explicarà a l'epígraf dedicat al assessorament de la present memòria.

4. ASSESSORAMENT EN DRETS HUMANS

L'IDHC treballa des de la perspectiva que un bon assessorament científic en matèria de drets humans a les institucions públiques i privades és necessari per a la creació d'una societat i d'un espai públic on tot el món gaudeix amb plenes garanties dels seus drets fonamentals.

En aquest àmbit d'assessoria, l'IDHC desenvolupa una tasca important de recolzament tècnic i científic al desenvolupament i implementació de la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat per dos canals paral·lels.

Per una banda, continua formant part del comitè científic de la Conferència Europea "Ciutats pels Drets Humans", que al 2006 celebrarà la seva V Conferència. I, per altra banda, s'encarrega de la Secretaria Tècnica de la "Xarxa de Pobles i Ciutats pels Drets Humans" posada en marxa per la Diputació de Barcelona el 2003.

L'IDHC també ofereix informació i assessorament en qüestions individuals sobre drets humans, dirigint i orientant cap al servei i/o possibilitats que puguin servir per a solucionar la qüestió, ja que s'ofereix un servei directe d'atenció jurídica.

4.1.- Ciutats pels Drets Humans

Al desembre del 1998 es va celebrar el 50 aniversari de la proclamació de la Declaració Universal de Drets Humans de les Nacions Unides. En aquell moment, l'Ajuntament de Barcelona va organitzar la I Conferència Europea "Ciutats pels Drets Humans", amb la intenció d'assajar una nova estratègia per a fer efectius els drets fonamentals des de la perspectiva de la intervenció de les ciutats en la salvaguarda d'aquests.

Dos anys més tard, al maig del 2000, es va aprovar a Saint-Denis la "Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat", en el marc de la II Conferència Ciutats pels Drets Humans, va constituir una declaració d'abast polític i va contribuir a impulsar la

funció de lideratge de les ciutats en la defensa i protecció dels drets humans. La III Conferència va tenir lloc a Venècia al 2002 i la IV, a Nüremberg al 2004.

L'IDHC ha estat involucrat en tot aquest procés des del principi com a secretaria científica de les Conferències i en l'actualitat, amb el recolzament de l'Ajuntament de Barcelona, forma part del comitè científic assessor de la pròxima trobada que se celebrarà a Lyon al desembre de 2006.

Per a la preparació i organització de la V Conferència "Ciutats pels Drets Humans" a Lyon, l'IDHC ha participat en les activitats que a continuació s'exposen:

- *Proposta de creació i coordinació del projecte de Secretaria Tècnica Internacional*

Al 2005, l'IDHC va proposar la creació d'una Secretaria Tècnica Internacional de la Conferència "Ciutats pels Drets Humans", amb la finalitat d'impulsar la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat. Per això es va redactar una proposta a partir de diversos documents, tots ells consensuats amb la conselleria de Dona i Drets Civils de l'Ajuntament de Barcelona, que van ser presentats i discutits en les reunions periòdiques del comitè organitzador de la Conferència de Lyon.

- *Participació i coordinació del Comitè Científic de la V Conferència*

Durant l'exercici 2005, el comitè científic i organitzador de la V Conferència Europea "Ciutats pels Drets Humans" s'ha reunit en dues ocasions a Lyon, el 9 de maig i el 14 d'octubre. En ambdues reunions, el director de l'IDHC, David Bondia, com a responsable del projecte, i altres dos membres del *staff* es van desplaçar per coordinar els aspectes científics de les reunions.

En particular es va treballar sobre la possible creació d'una secretaria tècnica internacional, així com la forma i el contingut dels grups de treball que es desenvoluparan en la pròxima Conferència, al desembre del 2006.

Així mateix, s'han elaborat els materials preparatoris de la futura pàgina web sobre la Carta i les Conferències, dins de la comissió tècnica del comitè científic, de la que també forma part l'IDHC.

4.2.- Xarxa de Pobles i Ciutats pels Drets Humans

Al 2003, la Diputació de Barcelona, amb el recolzament tècnic de l'IDHC, va crear la Xarxa de Pobles i Ciutats pels Drets Humans. Una xarxa que adhereix a 127 municipis de Barcelona i desenvolupa diferents iniciatives per ampliar la cultura dels drets humans com a forma de convivència i organització política en el marc dels pobles i les ciutats. Des de la Xarxa es dona assessorament als municipis per a la adaptació dels seus reglaments amb els continguts de la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans en la Ciutat, així com la formació per a càrrecs electes i tècnics municipals per al desenvolupament de la mateixa.

Des de la seva creació, la Xarxa és gestionada per l'Organisme Autònom Flor de Maig de la Diputació de Barcelona, a través d'un conveni de col·laboració que es renova anualment. L'IDHC s'encarrega de la seva secretaria científica i assessora a la seva secretaria tècnica.

A continuació es detallen les accions i activitats que s'han desenvolupat durant el 2005 com a secretaria científica de la Xarxa de Pobles i Ciutats dels Drets Humans:

- *Activitats de sensibilització i difusió*

L'IDHC està present durant tot el procés de creació de materials de sensibilització i difusió. Durant el 2005, dos han estat les línies de treball iniciades per la Xarxa en aquest sentit.

Per una banda, i en referència a l'aplicació pilot d'un joc de Drets Humans desenvolupat per la Creu Roja, l'IDHC va participar en les proves realitzades en diferents municipis de Barcelona.

Durant el procés, l'IDHC va portar a cap una validació dels continguts i del desenvolupament del joc, amb l'objectiu d'harmonitzar-los amb el text de la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat.

Una altra línia de treball en aquesta tasca de difusió va ser la preparació de materials per a desenvolupar durant el 2006 en una gran campanya de sensibilització sobre la Carta. En aquest sentit, l'IDHC va participar en la definició de l'estratègia de difusió i en la preparació dels materials que s'utilitzaran. Per això es va elaborar un document preparatori de la "Carta en 12 idees" i un primer esborrany dels objectius i metodologia de la campanya de sensibilització, que consisteix en una exposició itinerant, en la impressió d'un pòster i en l'edició d'un CD divulgatiu sobre els drets recollits en la Carta.

- [Pàgina web de la Xarxa de Pobles i Ciutats pels Drets Humans⁷](#)

La pàgina web de la Xarxa conté un Banc de Recurs, un Observatori Internacional, un Banc de Bones Pràctiques i un Espai dels Membres que permet l'intercanvi d'informació entre els diversos municipis. Els continguts d'aquesta pàgina estan assessorats per l'IDHC, a part de donar la validesa científica. A més a més, s'han realitzat constants aportacions de material informatiu a l'Observatori Internacional de Drets Humans d'aquesta web.

- [Comissió internacional de seguiment de la V Conferència "Ciutats pels Drets Humans"](#)

La Xarxa de Pobles i Ciutats pels Drets Humans de la Diputació de Barcelona va constituir una comissió internacional de municipis per fer un seguiment exhaustiu del procés de preparació de la V Conferència Europea "Ciutats pels Drets Humans". Aquesta comissió es va reunir en dues ocasions, el 24 de maig i el 21 de juliol del 2005.

Així mateix, el 29 de juny del mateix any es va celebrar una reunió entre l'IDHC i la Secretaria de la Xarxa per a la preparació del treball de la comissió.

⁷ <http://www.diba.es/dretshumans/>

- [Guia metodològica sobre l'aplicació de la Carta Europea en les ordenances municipals](#)

La Xarxa de Pobles i Ciutats pels Drets Humans de la Diputació de Barcelona va crear al 2005 un grup de treball que el seu objectiu és l'elaboració d'una guia metodològica sobre l'aplicació de la Carta Europea en les ordenances municipals o, dit d'una altra forma, l'adaptació de la normativa municipal a l'articulat de la Carta.

El grup està format per la secretaria de la Xarxa, tècnics d'ajuntaments i experts en la matèria, entre els que es troba l'IDHC. En el sí d'aquest grup es va constituir un comitè de redacció, del que forma part activa l'IDHC, en el que desenvolupa funcions d'assessorament, relatora, dinamització i direcció del debat.

En l'últim semestre del 2005 van tenir lloc les reunions preparatòries, en les que es va definir la metodologia a seguir pels municipis. Per això es va dividir el cos normatiu local en cinc àrees de treball: desenvolupament local, govern local, serveis a les persones, serveis territorials i una àrea transversal que afecta a tots els articles de la Carta. Per a cada una d'aquestes àrees es van establir unes pautes o guies de comportament a seguir pels legisladors municipals.

La Guia que es troba en procés de redacció veurà la llum al 2006.

- [Guia sobre la figura dels Defensors del Poble local](#)

El mateix sistema de treball, basat en grups integrats per la secretaria de la Xarxa, ajuntaments i experts, s'ha utilitzat per a l'elaboració d'una guia orientativa sobre el paper del Defensor Local, dirigida tant als ajuntaments que encara no han instaurat aquesta figura, com als que ja compten amb la institució.

Al llarg del 2005 s'han realitzat varies reunions preparatòries i altres d'harmonització i validació. Durant tot el procés l'IDHC ha dirigit i gestionat els treballs i documents previs, aportant informes sobre la matèria. Finalment, ha realitzat les funcions de relatora i redacció de la guia.

La tasca d'aquest grup de treball s'acabarà de desenvolupar durant l'any 2006 i la redacció de la guia es preveu que estigui acabada durant el primer trimestre.

4.3. Informe jurídic sobre el projecte d'ordenança de mesures per a fomentar i garantir la convivència ciutadana a la ciutat de Barcelona⁸

Al novembre del 2005, la Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona (FAVVB) va encarregar a diverses entitats de drets humans l'elaboració d'un informe jurídic sobre el "Projecte d'ordenança de mesures per a fomentar i garantir la convivència ciutadana a la ciutat de Barcelona", aprovat per l'Ajuntament de la ciutat el 9 de novembre del 2005.

L'equip de treball estava integrat, a més a més de l'IDHC, per la Comissió de Defensa dels Drets de la Persona del Col·legi d'Advocats de Barcelona, l'Observatori DESC i l'Associació catalana per la defensa dels drets humans.

En l'informe es realitza un anàlisi de la normativa recollida en el projecte d'ordenança des d'una triple perspectiva: l'Estat democràtic, l'Estat de dret i l'Estat social. A forma de conclusió, es recomana la retirada de l'ordenança.

El document va ser lliurat a la FAVVB per a que es presentessin les alegacions a l'ordenança en l'audiència pública celebrada a l'Ajuntament de Barcelona el 12 de desembre del 2005.

⁸ Es pot consultar l'informe a la pàgina web de l'IDHC, a <http://www.idhc.org/cat/documents/InformeOrdenanza.pdf>

4.4.- Fòrum Mundial de Drets Humans

Com a membres del comitè científic, l'IDHC ha participat en els treballs preparatoris del II Fòrum Mundial de Drets Humans, sota l'auspici de l'UNESCO i organitzat per l'Ajuntament de Nantes. Aquest Fòrum tindrà lloc al juny del 2006.

El Fòrum aspira a aconseguir la participació d'unes mil persones, representants de la vida política, activistes de Drets Humans, institucions i experts en Drets Humans, etc. que treballen sobre l'eix de la solidaritat i la responsabilitat internacional des de la perspectiva de plantejar una mundialització diferent, basada en els valors dels Drets Humans.

L'objectiu és la creació d'un treball en xarxa que permeti, a través de l'UNESCO, avançar en el debat dels nous reptes que els Drets Humans han d'afrontar, com és el cas dels Drets Humans a la Ciutat, un dels eixos dels Drets Humans Emergents.

4.5.- Conferència de Drets Humans Valladolid 2006

L'IDHC forma part del comitè científic del Congrés Internacional de Drets Humans, que tindrà lloc a Valladolid a l'octubre del 2006. En aquest sentit, durant el 2005, tant el president com el director de l'IDHC, Jaume Saura i David Bondia, van mantenir reunions periòdiques amb els organitzadors per a elaborar el programa de la trobada.

Aquestes jornades, sota l'auspici de la Junta de Castella i Lleó, s'emmarquen en la commemoració del cinquè centenari de la mort de Cristóbal Colón i tenen com a objectiu fer un anàlisi rigorós i en profunditat de les qüestions més actuals en l'àmbit dels drets humans i de les llibertats fonamentals.

4.6.- Institut Municipal de Drets Humans de Donostia-Sant Sebastià

Al 2005, l'Ajuntament de Sant Sebastià va sol·licitar a l'IDHC per a que formés part del comitè assessor per a la creació de l'Institut de Drets Humans de Donostia.

Com a assessors del projecte fundacional de l'Institut, l'IDHC, representat pel seu director, David Bondia, va mantenir diverses reunions a Sant Sebastià per a debatre tant l'estructura de la institució i les seves funcions com la vinculació que tindrà amb l'administració local de Sant Sebastià.

El procés segueix el seu curs i es prolongarà durant l'any 2006

5. FORMACIÓ EN DRETS HUMANS

La formació és un dels instruments més bàsics i fonamentals en la defensa i divulgació dels Drets Humans. Aquesta convicció ha portat l'IDHC a centrar-se en aspectes formatius a tres nivells:

- **Formació acadèmica específica en drets humans.** En aquesta línia, es continua amb el Curs anual de Drets Humans que al 2005 ha celebrat la seva XXIII edició.
- **Curs i seminaris dirigits a professionals sobre aspectes concrets i sectorials dels drets humans.** Cada any s'obren noves possibilitats que responen a les necessitats d'una societat en canvi constant. Durant el 2005 es va celebrar un curs dirigit a jutges llatinoamericans i es va inaugurar una sèrie de seminaris dedicats monogràficament a cada un dels drets recollits a la Carta de Drets Humans Emergents.
- **Intercanvi de persones en procés de formació,** amb l'objectiu de fomentar la professionalització en el camp dels drets humans i potenciar l'intercanvi d'experiències professionals. En aquest sentit, es faciliten diferents beques d'estada i pràctiques a organismes nacionals i internacionals que treballen pels drets humans com el Consell d'Europa, l'Oficina de l'Alt Comissionat de les Nacions Unides pels Drets Humans i el Síndic de Greuges de Catalunya. També, es proporcionen pràctiques a la seu de l'IDHC a Barcelona.

Paral·lelament a les activitats formatives organitzades per l'IDHC, és creixent la demanda d'altres institucions per que algun membre de l'equip participi com a docent en activitats externes.

5.1. Curs i seminaris

5.1.1. XXIII Curs de Drets Humans 2005

El curs de Drets Humans, que s'imparteix anualment, és un curs dirigit a estudiants de ciències jurídiques, econòmiques i socials, funcionaris, cossos i forces de seguretat, juristes, assistents socials, economistes i tots aquells professionals relacionats amb aquesta matèria. Les conferències són impartides per professors de reconegut prestigi tant nacional com internacional. Durant el curs, es fa un control d'assistència i una vegada finalitzat es lliura un diploma d'assistència i aprofitament als alumnes que hagin complert els requisits establerts per l'organització.

El XXIII Curs de Drets Humans⁹ es va impartir del 21 al 18 de març del 2005, a la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona. El Curs va ser de 40 hores lectives i ha comptat com a crèdits de lliure elecció:

- Universitat Autònoma de Barcelona (2,5 crèdits)
- Universitat de Barcelona (3 crèdits)
- Universitat Pompeu Fabra (3 crèdits)
- Universitat Internacional de Catalunya (3 crèdits)

També ha estat reconegut pel Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya i pel Consell d'Europa.

En la seva XXIII edició, el curs va comptar amb la participació de 34 ponents i de 40 alumnes. Gràcies al programa europeu Erasmus un nombre important dels assistents van ser estudiants internacionals.

Durant el curs es van organitzar diverses activitats paral·leles pels alumnes, com visites al Parlament de Catalunya, a l'Ajuntament de Barcelona, al Síndic de Greuges de Catalunya i a l'Oficina per a la No Discriminació, així com la possibilitat d'assistir a una obra de teatre, "Morts sense sepultura". Aquesta, emmarcada en el programa *Drets Humans al*

⁹ Veure el programa del XXIII Curs Drets Humans 2005 en la pàgina web de l'IDHC

*Carrer*¹⁰, versava sobre els temes tractats durant les conferències. Després de l'actuació va tenir lloc un col·loqui dirigit i moderat per l'IDHC.

A forma d'avaluació, els alumnes van omplir un qüestionari de valoració sobre el Curs. Els resultats obtinguts han estat molt positius, amb un grau de satisfacció, tant dels continguts com dels ponents, van ser molt elevats.

El Curs va comptar amb la col·laboració i recolzament del Consell d'Europa, a través del Comissari per als Drets Humans, l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament del Departament de Governació i Administracions Públiques de la Generalitat de Catalunya, la Regidora de Drets Civils i Dona de l'Ajuntament de Barcelona, la Diputació de Barcelona i la Universitat de Barcelona.

5.1.2. I Curs de Formació en Drets Humans per a Judges Llatinoamericans

El *I Curs de Formació en Drets Humans per a judges Llatinoamericans*¹¹ es va desenvolupar del 27 de juny al 8 de juliol del 2005 a l'Escola Judicial del Consell General del Poder Judicial a Barcelona, i va ser organitzat per l'IDHC i l'associació *Jutges per a la Democràcia – Espanya*. El director del curs va ser magistrat i membre de l'IDHC, Antonio Doñate.

En aquest curs van assistir 30 jutges, que provenien de l'Argentina, Bolívia, Brasil, Equador, El Salvador i Perú. D'aquests, 25 van ser becats per l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional (AECI). Els jutges pertanyien a associacions integrades a la Federació de Jutges per a la Democràcia de Llatinoamèrica.

El curs va comptar amb 10 ponents, que eren jutges, tant nacionals com estrangers, integrants de les associacions de MEDEL d'Espanya, Itàlia i Portugal.

¹⁰ Veure epígraf 3.2 sobre *Drets Humans al Carrer*

¹¹ Veure el programa del *I Curs de Formació en Drets Humans per a Judges Llatinoamericans* en la pàgina web de l'IDHC

Els temes tractats durant el curs s'estructuraven en tres grans blocs:

- Democràcia i Drets Humans;
- El jutge i Estat Social de Dret; i
- El jutge davant els Convenis i Tractats Internacionals de Drets Humans.

Les sentències que servien de base als ponents per a plantejar els problemes pràctics provenien tant del Tribunal Suprem espanyol, com de la Cort Interamericana de Drets Humans i del Tribunal Europeu de Drets Humans.

El curs va comptar amb una relatora de les sessions de treball, relatora que ha estat distribuïda entre els jutges participants. Aquesta relatora, juntament amb el material que es va repartir, constitueixen la base d'un treball que els jutges pretenen difondre en els seus respectius països, per a enriquir les seves discussions internes amb l'objectiu final de poder publicar las conclusions per així fer una major difusió del paper del jutge davant la protecció i garantia dels Drets Humans.

Aquestes sessions de treball es van completar amb activitats paral·leles desenvolupades per la tarda, com l'assistència a la Conferència que va impartir el senyor Carlos Jiménez Villarejo (27 de juny), la recepció per part del Conseller de Justícia de la Generalitat de Catalunya (29 de juny), la visita a la Sindicatura de Greuges de Catalunya (el 30 de juny), i la visita a l'Ajuntament de Barcelona (5 de juliol).

Però s'ha de destacar que l'activitat paral·lela més transcendental ha estat la discussió entre els 30 jutges sobre els mecanismes per a la implementació i desenvolupament de xarxes de col·laboració i recolzament entre les associacions de *Jutges per a la Democràcia* dels seus respectius països.

Tant els jutges com l'organització avaluen molt positivament aquesta primera experiència i segueixen treballant per poder oferir un segon curs de formació per a jutges Llatinoamericans, ampliant la ratio dels països participants en aquest projecte.

5.1.3. Seminari Carta de Drets Humans Emergents: per una Renda Bàsica de Ciutadania

Al 2005 es va organitzar el seminari *Carta de Drets Humans Emergents: per una Renda Bàsica de Ciutadania*¹², que es va celebrar del 2 al 17 de novembre del 2005, a la seu de l'IDHC. El Seminari va constar de 24 hores lectives i va comptar amb un crèdit de lliure elecció de la Universitat de Barcelona.

El Seminari, dirigit a polítics, tècnics i acadèmics amb capacitat d'incidència en la configuració de l'agenda política en l'àmbit dels drets humans, així com a estudiants interessats en el tema, va comptar amb la presència d'11 alumnes, tots ells becats.

La metodologia didàctica es va estructurar en conferències donades per professors universitaris (dret, economia, filosofia i sociologia) i professionals (polítics, sindicalistes i activistes de la societat civil) de reconegut prestigi i experts coneixedors de la renda bàsica de ciutadania.

Per a una de les sessions es va organitzar una taula rodona, oberta al públic, al Col·legi de Periodistes de Catalunya, el dijous 3 de novembre, a la que van assistir 40 persones. L'objectiu passava per donar a conèixer la realitat política de l'instrument de la Renda Bàsica, tant als alumnes del seminari com al públic general.

El resultat obtingut va ser l'esperat; la repercussió mediàtica de l'acte es va reflexar amb la publicació del mateix a les agendes de varis diaris de la ciutat de Barcelona i el públic assistent es va mostrar molt participatiu.

Durant el seminari es va fer un control d'assistència i a la seva clausura es van donar els diplomes d'assistència i aprofitament als assistents que van complir els requisits establerts per la organització. Als alumnes se'ls va passar un qüestionari de valoració de les sessions i els resultats van revelar un alt grau de satisfacció tant en els temes tractats, com amb els ponents i els materials complementaris.

¹² Veure el programa del Seminari *Carta de Drets Humans Emergents: per una Renda Bàsica de Ciutadania* en la pàgina web de l'IDHC.

Des de l'IDHC i l'Associació Xarxa Renta Bàsica es va valorar positivament el desenvolupament del seminari, tant per la qualitat dels ponents i les seves conferències, com pel grau de satisfacció dels alumnes. Donat el contingut tècnic de l'activitat i l'excés en l'oferta formativa que existeix en aquests moments a la ciutat de Barcelona, ambdues organitzacions consideren que el nombre d'alumnes va ser correcte i la seva preparació i capacitat molt adequada.

El seminari va comptar amb la col·laboració i el recolzament de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament del Departament de Governació i Administracions Públiques de la Generalitat de Catalunya, l'Oficina de Drets Humans del Ministeri d'Assumptes Exteriors i Cooperació, el Col·legi de Periodistes de Catalunya, la Universitat de Barcelona i l'Associació d'antics alumnes del Col·legi Casp.

5.2. Intercanvi de persones en procés de formació

5.2.1. Beca Finlàndia

L'IDHC va oferir una beca d'ajuda per a poder assistir al "Curs Intensiu sobre Justiciabilitat dels Drets Econòmics, Socials i Culturals" que va organitzar l'Institut de Drets Humans de la Universitat d' *Abo Akademi* de Finlàndia durant el mes de novembre del 2005.

Tània Jiménez, membre de la Junta Directiva de l'IDHC i estudiant de postgrau, va participar a aquest curs que tenia com a objectiu l'anàlisi comparat dels diferents instruments, tan universals com regionals, de justiciabilitat dels DESC.

La beca per al curs s'emmarca dins de la línia d'actuació de l'IDHC sobre el procés de formació de professionals del dret i la justícia, per al intercanvi d'experiències i l'establiment de contactes amb altres realitats tant europees com mundials.

5.2.2. Beca d'estada al Consell d'Europa a Estrasburg

Entre els alumnes del Curs Drets Humans que presenten un treball, avaluat per la direcció del Curs, sobre el Consell d'Europa, les seves institucions i els mecanismes de protecció dels drets humans, es concedeixen 5 beques. Aquestes consisteixen en una estada de 15 dies a Estrasburg, en la seu del Consell d'Europa durant el mes de setembre, coincidint amb la reunió de l'Assemblea Parlamentària, el Tribunal i la Comissió.

Al 2005, l'estada es va dur a terme des del 26 de setembre fins el 7 d'octubre, i l'ajuda concedida va comprendre el desplaçament, l'estada i la borsa de viatge per als següents cinc becaris: Maria Hincu (Moldàvia), Ivano Celletti (Itàlia), Victòria Siguan (Espanya), Lluïsa Ferré (Espanya) i Alejo Serra (Espanya).

Amb l'objectiu d'oferir una perspectiva global i ampla de la institució, les persones amb les que els becaris van mantenir trobades van ser: Manuel Lezertua, Claudia Lam, Krzysztof Ziman, Javier Borrego, Montserrat Enrich-Mas, Elena Jurado, Gisella Gori, Josep Casadevall, Sixto Molina, Agnieszka Szklanna, Hanno Hartig, Alfxarxa Sixto, Santiago Quesada, Caterina Bolognese, Marta Requena, Alfonso de Salas, Eugen Cibotarli i Oscar Alarcón.

Finalitzada l'estada, els becaris van presentar un informe sobre les seves experiències al Consell d'Europa. D'aquests es van extreure valoracions molt positives i el que més els va impressionar van ser les entrevistes en les que afirmen que han pogut conèixer què és el que hi ha darrera de les institucions internacionals i dels seus funcionaris.

5.2.3. Beca d'estada a l'Oficina de l'Alt Comissionat de les Nacions Unides pels Drets Humans a Ginebra

Cada any, entre els matriculats al Curs Drets Humans que presenten un treball d'investigació sobre la protecció internacional dels drets humans i la funció de les Nacions Unides en aquesta matèria, es concedeix una beca d'estada de tres mesos a l'Oficina de l'Alt Comissionat per als Drets Humans de les Nacions Unides a Ginebra.

En l'edició 2005, la beneficiària de la beca ha estat Laura López Bech, amb el treball "La protecció internacional del dret a la llibertat religiosa en l'àmbit escolar: un conflicte emergent".

L'estada es desenvoluparà durant el primer trimestre de 2006 a la Unitat de Metodologia, Educació i Formació, que s'ocupa del Programa Mundial per a l'Educació en Drets Humans.

5.2.4. Beca de pràctiques al Síndic de Greuges de Catalunya

Anualment, en el marc del Curs Drets Humans, es concedeix una beca de 6 mesos de duració per als llicenciats i llicenciades en dret que presenten un treball sobre la protecció dels drets econòmics i socials a Catalunya.

La beneficiària de la beca al 2005 ha estat Margarida Recasens. Durant els sis mesos de pràctiques ha desenvolupat diferents col·laboracions entre les que destaquen la investigació per a la construcció d'una xarxa d'institucions i entitats de defensa dels drets humans i la realització de les resolucions que, junt a l'informe, es presenta anualment al Parlament de Catalunya. En aquest últim punt, la seva tasca es va centrar en l'àmbit de la promoció normativa.

5.3. Pràctiques a la seu de l'IDHC

5.3.1. Programa Europeu Leonardo

De març a setembre del 2005 un estudiant de la Universitat Tor Vergara de Roma, Ivano Celetti, va realitzar unes pràctiques professionals a l'IDHC, a través del programa europeu "Leonardo" que promou la relació entre el món acadèmic i el món laboral.

Durant els 7 mesos de pràctiques les funcions del becari van ser:

- col·laborar en organització del XXIII Curs de Drets Humans;
- col·laborar en organització del I Curs de Formació en Drets Humans per a Jutges Llatinoamericans;
- col·laborar amb altres projectes específics desenvolupats per l'IDHC, concretament un treball d'investigació sobre la figura del defensor del Poble local. Aquest treball ha servit de base per a la redacció de la guia sobre la figura del Síndic Local que ha desenvolupat l'IDHC en col·laboració amb l'Organisme Autònom Flor de Maig de la Diputació de Barcelona;
- tasques de manteniment i actualització de la pàgina web de l'IDHC.

5.3.2. Mestratge d'Estudis Internacionals de la Universitat de Barcelona

L'IDHC acull a varis alumnes en pràctiques remunerades de l'últim curs del Mestratge en Estudis Internacionals de la Universitat de Barcelona durant sis mesos. Durant el 2005 dos han estat els alumnes beneficiaris d'aquestes pràctiques: Águeda Mera i Àlex Mestre.

Durant sis mesos, cada un, ha col·laborat amb les activitats quotidianes de l'IDHC. Específicament, un d'ells s'ha centrat en qüestions de comunicació i l'altre ha col·laborat estretament en els temes referents a la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat.

5.3.3. Mestratge en Estudis Internacionals de l'Institut Barcelona d'Estudis Internacionals (IBEI)

Al 2005 es va iniciar la col·laboració amb l'Institut Barcelona d'Estudis Internacionals (IBEI) per a la realització de pràctiques remunerades durant 6 mesos a la seu de l'IDHC per part d'estudiants del Mestratge d'Estudis Internacionals de l'IBEI.

Al setembre del 2005 i segons aquesta nova col·laboració es va incorporar a l'equip de l'IDHC, l'Estel·la Pareja, per participar i col·laborar de les activitats pròpies de l'IDHC, concretament, les actuacions que es van dur a terme en el marc del projecte "Carta de Drets Humans Emergents".

5.4. Participació en altres cursos

5.4.1. Fons Pitius de Cooperació de les Illes Balears

L'IDHC ha col·laborat durant aquest any 2005 amb el Fons Pitius de Cooperació de les Illes Balears a través de varies conferències.

David Bondia, director de l'IDHC, va donar els dies 27 i 28 d'octubre, a Eivissa i Formentera respectivament, les conferències que portaven per títol "Els drets humans: un repte constant per a la Humanitat".

Aquestes conferències s'emmarcaven en el cicle "Drets Humans: fem-los realitat", que tenia com objectius tant el foment del coneixement de la Declaració Universal dels Drets Humans i els Objectius del Mil·leni i la seva relació amb els drets humans, com la denúncia de les violacions de drets humans que es produeixen al voltant del món i la conscienciació de la població balear sobre les mateixes.

5.4.2. Loyola Law School de Los Angeles

El president Jaume Saura, durant la seva estada a Los Angeles com a professor convidat a la Loyola Law School, va impartir un curs la protecció internacional dels drets humans, entre els mesos d'agost i desembre del 2005. Aquest curs, dirigit a estudiants de dret i a postgraduats, analitzava tot el sistema de protecció, tant universal com regional, dels drets humans.

5.4.3. Escola de Dret de la Universitat de Puerto Rico

El director de l'IDHC, David Bondia, va donar un curs d'estiu durant el mes de juliol del 2005 a l'Escola de Dret de la Universitat de Puerto Rico.

El curs portava per títol “La Humanització del Dret Internacional”, i contava amb tres blocs teòrics de dret internacional públic, dret humanitari i dret internacional dels drets humans.

5.4.4. I Curs sobre Drets Socials de l'Observatori DESC

El director de l'IDHC, David Bondia, va participar en una de les sessions del I Curs sobre Drets Socials que va organitzar l'Observatori DESC i que va tenir lloc a Barcelona del 7 de novembre al 19 de desembre.

El curs estava dividit en cinc blocs temàtics: els drets socials com a drets fonamentals: orígens històrics i conceptuals; mecanismes de protecció dels drets socials; subjectes en situació de vulnerabilitat; nous drets socials; i violacions contemporànies de drets socials. La classe, donada per en David Bondia tractava sobre “*El reconeixement internacional i els sistemes regionals de protecció dels drets socials*” i es va celebrar l'11 de novembre.

6. FOMENT I PARTICIPACIÓ EN LES XARXES

En el treball diari de l'IDHC, la col·laboració amb altres entitats i el treball en xarxa són essencials per a la consecució dels nostres objectius, i per a multiplicar esforços i resultats en la nostra tasca de promoció, sensibilització i protecció dels drets humans. És per això que l'IDHC fomenta i participa en diverses xarxes, federacions i entitats de segon grau, tant de l'àmbit català com internacional.

6.1. Associacionisme i participació

6.1.1. Federació Catalana d' ONG pels Drets Humans

L'IDHC forma part de la Federació des dels seus inicis. Durant l'any 2005 ha exercit com a vocal de la Junta Directiva, on ha format part de diverses comissions de treball, com l'encarregada de la campanya de sensibilització sobre el conflicte de Txetxènia.

A més a més, un representant de l'IDHC, Rosa Oliveres, va col·laborar activament en el manteniment de l'estant de la Federació durant les festes de la Mercè, del 22 al 25 de setembre del 2005.

6.1.2. Federació d'Associacions per la Defensa i Promoció dels Drets Humans

L'IDHC també forma part de la Federació d'Associacions pels Drets Humans, amb seu a Madrid. La Federació té un Estatut Consultiu Especial davant l'ECOSOC de les Nacions Unides, i és gràcies a aquests estatut que realitzem les visites a la Comissió de Drets Humans a Ginebra que s'expliquen més endavant.

Durant el 2005 hem seguit acudint a les diferents convocatòries d'assemblees i reunions que la Federació ens ha fet arribar, amb la finalitat de col·laborar amb varis projectes, entre els que destaquem:

- l'aportació de materials per a la pròxima edició d'un CD divulgatiu sobre educació en drets humans, on presentem l'experiència "Un món millor per als nens", es va realitzar l'any 2004; i
- la participació del director David Bondia, en la missió de juristes a Israel i als Territoris Ocupats de Palestina organitzada per la Federació al setembre del 2005, i que expliquem més detalladament en aquesta memòria en l'epígraf 3.4.3.

6.1.3. Xarxa 18 de Desembre

El 18 de desembre de 2002, un grup d'entitats catalanes que treballen amb immigració i amb col·lectius d'immigrants van presentar un comunicat conjuntament amb el Parlament de Catalunya a través del qual s'instava al Govern Espanyol a que firmés i ratifiqués la Convenció Internacional sobre la Protecció dels Drets dels Treballadors Migrants i les seves Famílies. Aquest comunicat, que va aconseguir 114 adhesions d'entitats catalanes, va ser assumit i presentat com una proposició no de llei a la cambra catalana per tots els grups parlamentaris. La resolució del Parlament de Catalunya es va aprovar el 22 d'abril del 2003.

La Xarxa és un espai de trobada, diàleg i reunió, de caràcter horitzontal, sense lideratge de persones ni organitzacions, informal, oberta i plural, per a intercanviar i fer circular la informació, propostes i punts de vista sobre els processos migratoris en la seva totalitat (immigrants i població autòctona). L'IDHC forma part de la Xarxa 18 de Desembre des del 2003.

El seu principal objectiu és difondre el contingut de la Convenció Internacional sobre la Protecció dels Drets dels Treballadors Migrants i de les seves Famílies i promocionar la seva firma i ratificació per part del govern espanyol.

Durant l'any 2005 s'ha constituït una Plataforma Europea pels Drets dels Treballadors Migrants, de la qual forma part la xarxa catalana, amb l'objectiu de que el Parlament Europeu i la Comissió Europea, a través del seu Comissionat per a la Llibertat, Seguretat i Justícia, impulsin la firma i la seva posterior ratificació per part dels governs que integren la Unió Europea.

6.1.4. Associació A.V.E.C. des A.I.L.E.S. (*Association de Vocation Européenne et Citoyenne des Alliances pour l'intégration, la liberté, l'égalité, la solidarité*)

L'associació francesa A.V.E.C. des A.I.L.E.S. és una entitat de promoció dels drets civils, polítics i socials de las dones, que treballa en diferents municipis de la regió de *Provence Alpes Côte d'Azur* (PACA), en projectes d'àmbit mediterrani i internacional.

Al 2003 vam firmar un conveni de col·laboració amb la finalitat d'impulsar la participació en projectes d'interès comú com els de sensibilització i formació infantil en drets humans, i els treballs de promoció de drets humans des de la perspectiva de gènere i aspectes de ciutadania.

Durant el 2005 s'han mantingut les línies de col·laboració i el contacte constant amb organització francesa. A més a més, s'està treballant en la traducció al francès dels materials que l'IDHC va elaborar al 2004 amb motiu del projecte presentat en el Fòrum 2004, un "Món millor pels infants", seguint la línia institucional de formació en drets humans¹³.

6.1.5. Observatori DESC

L'IDHC forma part conjuntament amb unes altres 12 entitats catalanes del Observatori DESC, entitat de segon grau que té com a principal objectiu la mobilització i capacitació de les comunitats víctimes de violacions dels drets econòmics, socials i culturals per a que adoptin un paper més actiu en aquelles decisions que afecten al seu benestar i al gaudi dels seus drets socials fonamentals, com són l'habitatge, l'educació o el treball.

6.2. Comissió de Drets Humans de les Nacions Unides a Ginebra

Com a membres de la Federació d'Associacions de Defensa i Promoció dels Drets Humans vam participar en qualitat d'observadors a les reunions de la 61 Comissió de Drets Humans de les Nacions Unides a Ginebra del 10 al 14 d'abril de 2005. Es van desplaçar a la sessió dos representants de l'IDHC i les activitats realitzades en aquesta ocasió van ser:

¹³ Veure epígraf 6.1.2., en la pàgina 40

- treballar amb altres ONG's el que pot significar per a la societat civil la reforma de les Nacions Unides i la independència de la Comissió de Drets Humans respecte de l'ECOSOC;
- presentació d'una declaració oral al plenari de la Comissió sobre la situació dels indocumentats a Espanya;
- assistència a les presentacions dels informes del Relator Especial dels drets dels Pobles Indígenes, el Sr. Rodolfo Stavenhagen, i de la relatora Especial dels Drets Humans dels Migrants, la Sra. Gabriela Rodríguez. Després vam tenir una reunió amb cadascú per a definir la seva col·laboració amb l'IDHC;
- reunió de treball amb la delegació espanyola davant l'Oficina de Nacions Unides a Ginebra i amb representants de l'Oficina de Drets Humans del Ministeri d'Assumptes Exteriors y Cooperació per tal de concretar línies de col·laboració;
- reunions amb representants de l'oficina de l'Alta Comissionada dels Drets Humans i del Comitè Internacional de la Creu Roja;
- i contactes amb l'ambaixador de Costa Rica i amb Robert Goldam, nou representant especial per la protecció dels drets humans en la lluita contra el terrorisme, i amb altres Organitzacions No Governamentals.

6.3. Sessió de treball amb la Divisió de Drets Humans i Lluita

Contra la Discriminació de la UNESCO

Dues persones del *staff* tècnic van participar en una sessió de treball el 18 de març, a la seu de la UNESCO, sobre "El Dret a la Ciutat", amb representants d'administracions locals, organismes internacionals i organitzacions no governamentals.

Vàrem aprofitar l'estada a Paris per a entrevistar-nos amb responsables de la direcció de la Divisió de Drets Humans i Lluita contra la Discriminació, i de la Secció de Drets Humans i Desenvolupament de la UNESCO, per a donar seguiment als projectes amb els que ja hi ha participació de les nostres institucions, com és el cas de la Carta Europea per a la Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat, la Coalició de Ciutats contra el Racisme i la Carta dels Drets Humans Emergents.

6.4. Col·laboració amb material

L'IDHC, en les seves activitats de col·laboració amb altres entitats, ha participat durant l'any 2005 en diverses trobades aportant material i llibres. Entre els que cal destacar els següents:

- aportació de llibres publicats per l'IDHC per a l'estant de l'Associació Xarxa Renta Bàsica col·locat a Les Rambles el 23 d'abril del 2005 amb motiu de la Diada de Sant Jordi, dia en el que també se celebra el Dia del Llibre;
- aportació de llibres i material al I Mercat del Llibre Solidari i de Cooperació que va tenir lloc a la Plaça del Rei de Barcelona el 23 d'abril del 2005;
- aportació de llibres i material per a la festa organitzada per l'Associació ATTAC el 28 de maig del 2005 al Parc de l'Espanya Industrial; i
- col·laboració per al manteniment de l'estant de la Federació Catalana d'ONG pels Drets Humans durant els dies 22 i 25 de setembre del 2005, amb motiu de les festes de la Mercè.

6.5. Participació al FSMed i al FSM

6.5.1. Fòrum Social Mundial

L'IDHC va participar en el Fòrum Social Mundial de Porto Alegre (Brasil) a través d'una comunicació escrita llegida pel senador Eduardo Suplicy en el seminari organitzat per la Xarxa Mundial per a la Renta Bàsica (BIEN, Basic Income Earth Network), el dia 22 de gener del 2005.

El tema tractat en el seminari va ser la possibilitat d'implantar una Renta Bàsica de ciutadania, entesa com un dret humà emergent, i inclosa en l'article I de la Carta de Drets Humans Emergents que l'IDHC està difonent, tal i com hem vist anteriorment, per diferents Fòrums i trobades internacionals, com a part essencial del seu treball de promoció dels drets humans.

6.5.2. Fòrum Social de la Mediterrània

El 17 de juny del 2005, el president de l'IDHC Jaume Saura, va participar en el Fòrum Social de la Mediterrània en la taula rodona titulada "Les institucions internacionals i les convocatòries de mobilitzacions del 2005".

La taula rodona organitzada pel Fòrum Ubuntu, l'Observatori de la Deute en la Globalització i CIEMEN, va comptar amb la participació de diversos moviments socials, ONG, sindicats i partits polítics. L'objectiu de la trobada va ser establir un calendari de mobilitzacions davant dels esdeveniments programats per a la resta del 2005, com la Marxa Blanca que va tenir lloc a Barcelona el 10 de setembre sota el lema "Reformem les institucions internacionals: ERRADIQUEM LA POBRESA".

7. PUBLICACIONS I INVESTIGACIONS

Durant l'any 2005 s'han multiplicat els estudis i investigacions que realitza l'IDHC, encara que molts d'ells han quedat com a treballs d'anàlisi interns i seran publicats durant l'any 2006. A continuació detallem els més rellevants.

7.1. Carta de Drets Humans Emergents

Al 2005 l'IDHC ha publicat dos edicions de la Carta de Drets Humans Emergents. Per a la primera edició es va preparar una jornada de presentació que va comptar amb la presència de la catedràtica de dret internacional públic de la Universitat París VII, Monique Chemillier-Gendreau, tal i com s'explica a l'epígraf 3.3.1.

Així mateix, es poden consultar a la pàgina web, a l'espera de poder publicar-los, tots els avantprojectes que van preparar els membres del Comitè Científic del Diàleg "Drets humans, necessitats emergents i nous compromisos", i que van servir de base per a la redacció de la Carta de Drets Humans Emergents.

7.2. Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat

Per el que respecta a la Carta Europea de Salvaguarda de Drets Humans a la Ciutat, s'estan duent a terme dues investigacions:

- Un anàlisi comparatiu dels reglaments municipals que fan referència al Defensor del Poble Local, mecanisme de garantia dels drets de ciutadania, recollits a la Carta.
- Un article d'investigació sobre el procés de redacció de la Carta, el seu contingut, el seu valor jurídic i les seves perspectives de futur.

Aquestes investigacions poden ser consultades des de la pàgina web de l'IDHC.

8. ACTIVITATS PUNTUALS

8.1. Jornada sobre els drets de la dona a la presó de la Trinitat

El dia 8 de març del 2005, amb motiu de la commemoració del Dia Internacional de la Dona, la directora gerent, Aida Guillén, i la col·laboradora de l'IDHC, Gloria Ramírez, van donar un seminari a la presó de joves de la Trinitat, que portava per títol "Els drets de les dones en el món".

El seminari, realitzat a la biblioteca del centre va comptar amb la participació d'una vintena d'interns i es va dividir en dues parts: una primera part introductòria sobre el recorregut històric de reivindicació dels drets de les dones, i una segona part pràctica d'anàlisi de diferents materials (llibres, anuncis, pel·lícules) per detectar llenguatges i accions sexistes. El seminari va ser molt participatiu i va suposar un primer aproximament entre l'IDHC i el sistema pedagògic de les presons catalanes que esperem que es repeteixi i ampli en el futur.

8.2. Gravats de l' Escola d'Arts i Oficis

En el mes de maig del 2005, el professor de gravats de l'Escola d'Arts i Oficis, Jordi Catafal, va fer arribar a l'IDHC una sèrie de 30 gravats, preparats per una de les seves classes d'adults, que representaven els 30 articles de la Declaració Universal dels Drets Humans.

El president Jaume Saura i la directora gerent Aida Guillén, van tenir una sessió amb els alumnes que va servir per aclarir dubtes i acabar de definir alguns dels conceptes que s'havien utilitzat en els gravats. La sèrie s'exposarà durant l'any 2006 a l'IDHC.

8.3. Visita d'advocats alemanys

El dia 2 de juny del 2005, com ve sent habitual cada any a l'IDHC, vam rebre la visita d'un grup de 25 joves advocats de la ciutat alemanya d'Hamburg, que van concertar una visita amb nosaltres per conèixer la institució i la nostra forma de treballar. Aquesta col·laboració va sorgir arrel de l'interès demostrat per la Facultat de Dret de la Universitat d'Hamburg per realitzar viatges a diferents capitals europees amb els seus alumnes d'últim curs per a conèixer la realitat de la pràctica dels drets humans des de diversos punts de vista: entitats, jutges, advocats...

La visita va consistir en una entrevista amb el president Jaume Saura, on se'ls va explicar els diferents projectes que porta a terme l'IDHC i també se'ls hi va donar una visió panoràmica sobre la situació dels drets humans al nostre país.

8.4. Conferència Horacio Piombo

El 9 de setembre del 2005 l'IDHC va organitzar a l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona una Conferència del Dr. Horacio Piombo, professor de dret internacional públic de la Universitat Mar de Plata d' Argentina.

La Conferència es va titular "Les aportacions d' Argentina al dret internacional públic", i va fer un recorregut sobre els diferents casos davant la Cort Interamericana de Drets Humans i algunes anècdotes de les intervencions argentines en les negociacions de diferents instruments internacionals de protecció dels drets humans.

8.5. Visita Estela Carlotto

El 4 d'octubre del 2005, amb motiu de la visita de la Sra. Estela Carlotto, presidenta de la Associació Abuelas de la Plaza de Mayo, a Barcelona para rebre el doctor *honoris causa* de la Universitat Autònoma de Barcelona, l'IDHC va preparar una trobada entre la Sra. Carlotto i el president del Parlament de Catalunya, Ernest Benach.

L'audiència en el Parlament va servir per a donar a conèixer la realitat de les àvies dels nens desapareguts o segrestats durant la dictadura militar argentina, i com un acte més de sensibilització i promoció dels drets humans.

8.6. Entrevistes de ràdio i premsa

La presència mediàtica de l'IDHC augmenta dia a dia. En el transcurs del 2005, les agendes dels mitjans escrits de Barcelona van fer ressò dels actes públics organitzats per l'IDHC i diferents membres del *staff* i altres col·laboradors van realitzar intervencions esporàdiques en diferents mitjans de comunicació que a continuació es detallen:

- entrevista a Monique Chemelier, membre del comitè científic de la Carta de Drets Humans Emergents, amb motiu de la presentació de la publicació de la CDHE, en el programa Tots per Tots de ComRadio, el 20 de setembre ;
- participació de David Bondia, director de l'IDHC, i de Xavier Pons, catedràtic de Dret Internacional Públic i soci de l'IDHC, en un debat sobre la reforma de Nacions Unides, en el programa A4 Bandes de Ràdio 4, el 28 de setembre;
- entrevista a Mehir Margalit, membre del Comitè israelita contra la demolició de cases, invitat per l'IDHC per a participar en la taula rodona “Derrocar o construir el mur: un dilema per a Israel i Palestina” en el diari La Vanguardia, el diumenge 27 de novembre;
- entrevista a Mehir Margalit en el diari El País, el dilluns 28 de novembre;
- entrevista radiofònica a Mehir Margalit, en el magazine del matí Accents d'ONA Catalana, el 29 de Novembre;
- entrevista a Mehir Margalit, en el programa L'Agenda de Radio 4, el 29 de novembre;
- intervenció de David Bondia, director de l'IDHC, en el programa La República de Catalunya Ràdio, el 30 de novembre, per a debatre sobre la pena de mort ;
- intervenció de David Bondia, director de l'IDHC, en els informatius de Radio 5 per a explicar la situació de la pena de mort, el 10 de desembre.

9. SOCIS

La base social de l'IDHC s'amplia any rere any, i en aquest 2005 ja som 76 socis. Les persones que han decidit afegir-se i col·laborar en el projecte de l'IDHC aquest any són 3 nous socis.

Els socis han estat convocats en el 2005 a l'Assemblea ordinària del 18 d'abril, la qual va constar l'escassa assistència de socis. I la Junta Directiva es va reunir de manera extraordinària el 20 de juny del 2005.

L'IDHC aposta per les noves tecnologies que permeten una comunicació quasi en temps real i que són més respectuoses amb el medi ambient. És per això que el contacte amb els nostres socis es realitza principalment mitjançant el correu electrònic i internet, fent-nos arribar per correu postal les invitacions a actes institucionals. A través de nostra pàgina web, els socis poden accedir al butlletí d'activitats de l'IDHC, el qual també se'ls envia una vegada al mes o cada vegada que es considera necessari i interessant.

En tots aquests actes que organitza l'IDHC els socis sempre estan convidats, com per exemple el lliurament del Premi Solidaritat que va tenir lloc el 7 de febrer del 2005 al Parlament de Catalunya, tal i com s'explica en l'apartat 3.1., o a la presentació pública del llibre "Carta de Drets Humans Emergents" el dia 20 de setembre del 2005, explicada en l'apartat 3.3.1.

Aquest any també s'ha ofert al soci la possibilitat de rebre material documental i llibres que l'IDHC té a la seva disposició, com per exemple, la sèrie de butlletins informatius que publica l'Oficina de l'Alt comissionat de Nacions Unides per als Drets Humans sobre els diferents mecanismes de protecció, o l'anuari editat per la Federació Catalana de ONG pels Drets Humans.

10.- CONVENIS DE COL·LABORACIÓ

Durant el 2005 s'han signat i/o renovat convenis de col·laboració amb les següents institucions amb l'objectiu de desenvolupar la funció pròpia de l'IDHC:

- Regidoria de Dona i Drets Civils, Ajuntament de Barcelona;
- Organisme Autònom Flor de Maig, Diputació de Barcelona;
- Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament del Departament de Governació de la Generalitat de Catalunya;
- Mestratge en Estudis Internacionals de la Universitat de Barcelona;
- Institut Barcelona d'Estudis Internacionals;
- Universitat Tor Vergata de Roma; i
- Síndic de Greuges de Catalunya.

Per una altra part, s'han rebut subvencions dels organismes següents:

- Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona;
- Oficina de Drets Humans del Ministeri d'Afers Exteriors i Cooperació; i
- Fundació Internacional i per a Iberoamèrica d'Administració i Polítiques Públiques.

Hem rebut col·laboració i recolzament directe del Parlament de Catalunya, de l'Oficina de l'Alta Comissionada pels Drets Humans de Nacions Unides, i de la Direcció General de Drets Humans del Consell d'Europa.

Pel que fa a la societat civil, hem rebut recolzament i/o hem signat convenis de col·laboració amb les següents entitats:

- Teatre Guasch;
- Associació EQUIS;
- Associació ACAIR;
- Associació de les Nacions Unides per a Espanya;

- Jutges per a la Democràcia; i
- Associació d'Ex Alumnes del Col·legi Casp.

II. VALORACIÓ I PROPOSTES DE FUTUR

Tant des de la Junta Directiva com des de l'equip tècnic de l'IDHC s'avaluen molt positivament les activitats i projectes realitzats durant el 2005. A més de mantenir les línies de treball ja clàssiques de l'IDHC, s'han diversificat i ampliat els projectes i s'ha apostat per un major nivell d'aprofundiment en cadascun d'ells.

Per una altra part, s'ha desenvolupat una important feina interna de cara a estabilitzar l'equip tècnic i a reforçar i ampliar les relacions institucionals amb altres entitats tant públiques com privades.

En perspectiva de 2006, les principals línies de treball de l'IDHC seran fonamentalment:

- mantenir, profunditzar i millorar els projectes clàssics de l'IDHC;
- obrir línies de sensibilització sobre drets humans tant en l'àmbit local com internacional, tenint especial interès les situacions de conflicte, sobretot els conflictes oblidats;
- ampliar la formació bàsica en matèria de drets fonamentals: drets humans al carrer i drets humans en la vida diària;
- aprofundir i ampliar les línies de debat, investigació i reivindicació en la temàtica de les noves realitats dels Drets Fonamentals: els drets emergents, difusió, debat i millora de la Carta de Drets Humans Emergents aprovada a Barcelona el setembre de 2004;
- diversificar la nostra oferta formativa, dissenyant activitats específiques per als col·lectius professionals amb més vinculació i capacitat de transformació en l'àmbit dels drets humans;

- obrir-nos al treball de drets humans i serveis penitenciaris, contribuint de manera objectiva i aportant elements positius al debat social i polític sobre l'estat de les presons a Catalunya, i la manera d'avançar cap a sistemes penitenciaris cada cop més respectuosos amb els drets humans;
- col·laborar i profunditzar en la incorporació del discurs i la praxis dels drets humans en la agenda política dels governs locals de la província de Barcelona a través de la "Xarxa de Pobles i Ciutats pels Drets humans" vinculada a la línia de polítiques de participació promogudes des de la Diputació; i
- augmentar la presència i visualització de l'IDHC en l'àmbit local, internacional i mediàtic.

Volem, en definitiva, continuar amb la mateixa lluita però millorant constantment la nostra feina.

Barcelona, març de 2006